

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Tämä selvitys Metsä Groupin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7 §:n nojalla erillisenä kertomuksena, ja se on julkaistu samanaikaisesti Metsä Groupin tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen kanssa.

Metsäliitto Osuuskunta on suomalainen osuuskunta ja Metsä Groupin emoyritys. Metsäliitto Osuuskuntaan viitataan tässä selvityksessä niissä kohdin, kun asiaa käsitellään ainoastaan emoyhtiön näkökulmasta. Metsä Groupiin kuuluvien yritysten päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan osuuskuntalakia, osakeyhtiölakia, arvopaperimarkkinalakia, osuuskunnan sääntöjä, hallintoelinten hyväksymiä työjärjestyksiä sekä Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen ja johtoryhmän hyväksymiä politiikkoja ja toimintaohjeita. Metsäliitto Osuuskunnan säännöt ovat kokonaisuudessaan saatavilla Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”Metsä Groupin hallinnointiperiaatteet”.

Tämä Metsä Groupin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää kuvaava selvitys noudattaa rakenteellisesti ja sisällöltään Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 15.6.2010 antamaa listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä koskevaa suositusta (ks. www.cgfinland.fi). Metsä Groupin emoyhtiö Metsäliitto Osuuskunta ottaa kuitenkin huomioon osuustoiminnallisen yritysmuodon erityispiirteet ja ilmoittaa poikkeamat suosituksesta sekä niiden perustelut. Keskuskauppakamarin tammikuussa 2006 julkaiseman kannanoton mukaan omistuspohjaltaan laajojen, toiminnan laajuudelta huomattavien tai alueellisesti taikka valtakunnallisesti merkittävien yhteisöjen tulisi noudattaa listayhtiöille annettua suositusta siltä osin kuin se on niiden erityispiirteet huomioon ottaen mahdollista comply or explain -periaatteen mukaisesti eli siten, että poikkeaminen ja poikkeamisen syy on ilmoitettava.

Metsä Group laatii tilinpäätöksensä ja osavuosikatsauksensa kansainvälisten tilinpäätösperiaatteiden, International Financial Reporting Standards (IFRS), mukaisesti. Tilinpäätösasiakirjat julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Metsä Groupin pääkonttori sijaitsee Espoossa, Suomessa. Emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan kotipaikka on Helsinki.

KESKEISET HALLINTOELIMET

Metsäliitto Osuuskunnan hallintoelimet ovat edustajisto, hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja. Päätöksenteossa hallintoelimiä avustaa ja niiden päätöksentekoa valmistelee erikseen tässä selvityksessä myöhemmin mainitut toimitusjohtaja ja hallituksen toimitusjohtaja toimii tällä hetkellä Metsä Groupin pääjohtajana. Toimitusjohtajaan viitataan jatkossa sanalla pääjohtaja.

EDUSTAJISTO

Edustajisto käyttää Metsäliitto Osuuskunnassa jäsenille kuuluvaa ylintä päätäntävaltaa niissä asioissa, jotka sille lain ja sääntöjen mukaan on määrätty. Edustajisto korvaa Metsäliitto Osuuskunnassa osuuskunnan kokouksen. Edustajiston kokouksessa käsitellään osuuskuntalaisia ja Metsäliitto Osuuskunnan säännöissä määrättyt asiat sekä muut kokouksutuksessa mainitut asiat. Edustajiston keskeisiä tehtäviä ovat:

- päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä,
- päättää voitonjaosta jäsenille,
- päättää hallintoneuvoston, hallituksen ja toimitusjohtajan/pääjohtajan vastuuvapauden myöntämisestä,
- valita hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajat sekä päättää heidän palkkioistaan.

Edustajistoon voidaan valita täysivaltainen Metsäliitto Osuuskunnan jäsen tai hänen avio puolisonsa. Edustajistovaali toimitetaan joka neljäs vuosi postiaänestyksellä tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Jokaisella jäsenellä on yksi ääni. Vaali toimitetaan vaalipiireittäin siten, että kustakin vaalipiiristä valitaan niin monta edustajaa, kuin kyseisen vaalipiirin vaaliluetteloon on kirjattu vaalivuoden tammikuun 1. päivänä alkavin 2300-luvuin laskettuna äänioikeutettuja Metsäliitto Osuuskunnan jäseniä. Vaalipiirit vahvistaa hallintoneuvosto, ja ne määräytyvät lähtökohtaisesti Metsäliitto Osuuskunnan piiriorganisaatioiden mukaan. Metsä Groupin henkilöstöön kuuluva ei vaalijärjestyksen mukaan ole vaalikelpoinen.

Edustajisto kokoontuu sääntöjen mukaisesti kerran vuodessa keväällä. Edustajisto, hallintoneuvosto tai hallitus voi päättää ylimääräisen kokouksen pitämisestä. Ylimääräinen kokous on myös järjestettävä, mikäli vähintään kymmenesosa jäsenistä sitä vaatii. Edustajiston kutsuu koolle hallintoneuvoston

puheenjohtaja viimeistään seitsemän päivää ennen kokousta kirjallisella jokaiselle edustajiston jäsenelle lähetettävällä kokouskutsulla, jossa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat.

Kullakin edustajalla on kokouksessa yksi ääni. Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen muuttaminen edellyttää, että muutosehdotusta kannattaa vähintään 2/3 edustajiston kokoukseen osallistuvista jäsenistä. Kokousedustajien lisäksi edustajiston kokouksessa ovat läsnä hallituksen puheenjohtaja sekä pääsääntöisesti hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet. Heidän lisäksi varsinaisessa kokouksessa ovat läsnä myös tilintarkastajat.

Edustajiston kokoonpano on esitetty tämän dokumentin sivulla 7.

PIIRITOIMIKUNNAT

Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaisesti kussakin hankintapiirissä toimii piiritoimikunta. Piiritoimikuntaan kuuluvat piirin alueelta valitut edustajiston, hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä edustajiston vaalissa valitsematta jääneistä ehdokkaista henkilökohtaisen äänimäärän mukaisessa järjestyksessä kaksi kertaa niin monta kuin piirin alueelta on valittu edustajia, aina kuitenkin vähintään viisi. Hallintoneuvoston vahvistamisessa ohjesäännöissä määritellään piiritoimikunnan tehtävät. Ohjesäännön mukaan piiritoimikunnan päätehtävänä on edistää toiminnallaan jäsenten ja kyseisen Metsäliitto Osuuskunnan hankintapiirin välistä yhteydenpitoa ja vuorovaikutusta.

HALLINTONEUVOSTO

Metsäliitto Osuuskunnan säännöissä on määritely hallintoneuvoston olevan osa Metsäliitto Osuuskunnan hallintomallia. Tällä on haluttu turvata riittävän omistajaohjauksen toteutuminen sekä jäsenten sitoutuminen osuuskunnan päätöksentekoon. Strategiset ja muut laajakantoiset päätökset kuuluvat Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen toimivaltaan ja operatiivisesta johtamisesta vastaa toimiva johto.

Hallintoneuvoston tehtävät on määritelty Metsäliitto Osuuskunnan säännöissä. Hallintoneuvoston perustehtävänä on valvoa, että osuuskuntaa hoidetaan sääntöjen sekä edustajiston ja hallintoneuvoston päätösten mukaisesti. Tämän lisäksi hallintoneuvosto

- valitsee ja vapauttaa tehtävistään Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan,
- valitsee toimitusjohtajan, joka toimii myös pääjohtajana, ellei hallintoneuvosto toisin päättä,
- antaa hallitukselle ohjeita laajakantoisissa ja periaatteellisesti tärkeissä asioissa,
- tarkastaa tilinpäätöksen ja antaa edustajistolle ehdotuksen ylijäämän käytöstä.

Hallintoneuvosto valitsee vuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä kutsuu sihteerin. Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsusta niin usein kuin asiat vaativat tai hallitus sitä esittää. Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun läsnä on yli puolet jäsenistä. Päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmistö on kannatanut. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni ja vaaleissa arpa.

Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään kaksikymmentä (20) ja enintään kolmekymmentä (30) edustajiston Metsäliitto Osuuskunnan jäsenistä valitsemaa henkilöä. Metsäliitto Osuuskunnan henkilöstö voi valita hallintoneuvostoon enintään viisi (5) jäsentä. Lisäksi edustajisto voi hallintoneuvoston esityksestä valita hallintoneuvostoon enintään kolme (3) asiantuntijajäsentä. Hallintoneuvoston jäsenen toimikausi alkaa hänet valitsemisen varsinaisen edustajiston kokouksen jälkeen ja kestää kolmen (3) vuoden kuluttua pidettävään varsinaiseen edustajiston kokoukseen. Kolmen vuoden toimikaudella on haluttu turvata päätöksenteon jatkuvuutta. Hallintoneuvoston jäsenen täytettyä 65 vuotta hänen toimikautensa kuitenkin päättyy seuraavana vuonna pidettävään varsinaiseen edustajiston kokoukseen. Hallintoneuvoston jäseniä valittaessa pyritään siihen, että hallintoneuvostossa olisi valtakunnallisesti kattava edustus kaikilta alueilta. Hallituksen jäsen ei saa kuulua hallintoneuvostoon.

Hallintoneuvoston kokoonpano on esitetty sivulla 8.

HALLINTONEUVOSTON NIMITYSTOIMIKUNTA

Hallituksen jäsenten vaalia valmistelee erityinen hallintoneuvoston jäsenistä valittu nimitystoimikunta erillisen sille vahvistetun työjärjestyksen mukaisesti. Lisäksi nimitystoimikunta tekee ehdotuksen hallituksen jäsenten palkkioiksi. Nimitystoimikuntaan kuuluu

kuusi (6) hallintoneuvoston jäsentä sekä hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Nimitystoimikunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja sihteerinä hallituksen sihteeri. Toimikunta voi kutsua hallituksen puheenjohtajan asiantuntijaksi kokoukseen.

Hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 3.5.2012 nimitystoimikuntaan seuraavat henkilöt: Ilkka Juusela, Esko Kinnunen, Timo Kässi, Hannu Lassila, Timo Nikula ja Erkki Vainionpää. Lisäksi toimikuntaan kuuluvat asemansa puolesta hallintoneuvoston puheenjohtaja Hannu Järvinen ja varapuheenjohtaja Juha Paajanen.

TIEDOT HALLINTONEUVOSTON KOKOUKSISTA EDELLISELLÄ TILIKAUDELLE

Vuonna 2012 hallintoneuvostossa oli 34 jäsentä, joista neljä (4) oli eri henkilöstöryhmien valitsemaa henkilöstön edustajia. Asiantuntijajäseniä ei hallintoneuvostossa vuonna 2012 ollut. Hallintoneuvosto kokoontui neljä (4) kertaa, ja jäsenten osallistumisprosentti oli 96 prosenttia.

HALLITUS

Hallituksen tehtävänä on Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen ja lainsäädännön mukaisesti huolehtia Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Groupin toiminnan ja hallinnon asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus on laatinut toimintaansa varten työjärjestyksen, jossa on määritelty tarkemmin hallituksen päätöksenteossa noudatettavat toimintaperiaatteet. Työjärjestys on kokonaisuudessaan saatavilla Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”Metsä Groupin hallinnointiperiaatteet”.

- Hallituksen tehtävänä on muun muassa:
- vahvistaa toimitusjohtajan/pääjohtajan tehtävät ja valvoa, että tämä/nämä hoitaa/hoitavat osuuskunnan juoksevaa hallintoa hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti,
 - valita ja erottaa toimitusjohtajan ja mahdollisesti valitun pääjohtajan välittöminä alaisina olevat johtajat
 - päättää osuismaksun perimistavasta sekä lisäosuismaksujen antamisesta ja niiden ehdoista,
 - vahvistaa osuuskunnan ja konsernin strategia ja vuosittainen budjetti sekä valvoa niiden noudattamista,

- allekirjoittaa ja esittää tilinpäätös sekä konsernitalinpäätös hallintoneuvoston tarkastettavaksi,
- valmistella hallintoneuvostossa päätettävät asiat,
- päättää liiketoimintojen myynneistä, ostoista, lopettamisista ja uusien aloittamisista sekä sulautumisista,
- päättää palkitsemisvaliokunnan esityksestä toimitusjohtajan/pääjohtajan ja muun ylemmän johdon palkoista ja muista eduista,
- päättää muutoinkin asioista, jotka, ottaen huomioon osuuskunnan toiminnan laajuus ja laatu, ovat epätavallisia ja laajakantoisia.

Hallitus valitsee vuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan. Varapuheenjohtajana toimii Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan pääjohtaja. Suosituksen mukaan toimitusjohtajaa ei tule valita hallituksen puheenjohtajaksi. Suosituksesta poikkeaminen on kuitenkin perusteltavissa Metsäliitto Osuuskunnassa valitulla osuuskunnallisella hallintomallilla. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta niin usein kuin asiat vaativat. Hallituksen kokoukset valmistelee pääjohtaja. Hallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on yli puolet hallituksen jäsenistä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni. Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja.

Hallitus arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työtapojaan tekemällä itsearviointin kerran vuodessa.

HALLITUKSEN KOKOONPANO JA TOIMIKAUSI

Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen valitsee hallintoneuvosto. Hallituksen valinta poikkeaa siten hallituksen valintaa koskevasta suosituksesta. Suosituksesta poikkeavilla toimivaltuussäännöksillä on turvattu osuuskunnallisen omistajaohjauksen toteutuminen sekä jäsenten kattava osallistuminen Metsäliitto Osuuskunnan päätöksentekoon.

Hallituksen kuuluu vähintään viisi (5) ja enintään kahdeksan (8) jäsentä sekä pääjohtaja. Hallituksen jäsenistä kaikki muut paitsi pääjohtaja ovat riippumattomia Metsä Groupista. Molemmat sukupuolet ovat edustettuina hallituksessa. Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa hänet valitsemisen hallintoneuvoston kokouksen jälkeen alkavan kalenterivuoden alusta ja kestää kolme (3) vuotta kerrallaan. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy sen

kalenterivuoden lopussa, jolloin hän täyttää 65 vuotta. Hallituksen jäsenen toimikausi poikkeaa suosituksen mukaisesta yhden vuoden toimikaudesta. Osuuskunnan omistajat eivät kuitenkaan ole nähneet tarvetta toimikauden lyhentämiselle, koska kolmen vuoden kausi on nähty tarpeelliseksi päätöksenteon jatkuvuuden turvaamiseksi. Hallintoneuvoston nimitystoimikunta on viime vuosina keskittänyt erityistä huomiota hallituksen kokoonpanoon ja sen jäsenten osaamisen monipuolisuuteen.

Vuonna 2012 hallituksen puheenjohtajana on toiminut Martti Asunta, varapuheenjohtajana Kari Jordan sekä jäseninä Mikael Aminoff, Eino Halonen, Arto Hiltunen, Saini Jääskeläinen, Juha Parpala, Timo Saukkonen ja Antti Tukeva.

Hallituksen jäsenten ansioluettelot ja heidän omistuksensa Metsä Groupissa on esitetty sivulla 9.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallituksen tehtävien tehokkaan hoidon varmistamiseksi Metsäliitto Osuuskunnan hallituksella on tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokuntien valmistelun pohjalta. Hallitus valitsee valiokuntien jäsenet keskuudestaan.

TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sille kuuluvan valvontatehtävän hoitamisessa. Tässä tehtävässä valiokunta arvioi ja valvoo taloudellista raportointia, tilintarkastusta, sisäistä tarkastusta ja riskienhallintaa koskevia asioita erillisen sille vahvistetun työjärjestyksen mukaisesti. Tarkastusvaliokuntaan kuuluu vähintään kolme (3) hallituksen vuosittain keskuudestaan valitsemaa jäsentä, jotka ovat Metsä Groupista riippumattomia. Lisäksi pääjohtaja osallistuu tarkastusvaliokunnan kokouksiin, lukuun ottamatta niitä kertoja, jolloin valiokunta haluaa kokoontua ilman toimivan johdon läsnäoloa. Tarkastusvaliokunnan tulee säännöllisesti raportoida hallitusta toiminnastaan ja tekemistään havainnoista. Vuonna 2012 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana on toiminut Arto Hiltunen ja jäseninä Martti Asunta ja Eino Halonen.

PALKITSEMISVALIOKUNTA

Palkitsemisvaliokunnan tarkoituksena on huolehtia hallituksen apuna siitä, että Metsä Groupissa on tarkoituksenmukaiset ja kilpailukykyiset palkkausjärjestelmät sekä seuraaja- ja kehittämissuunnittelu erikseen hallituksessa vahvistetun työjärjestyksen mukaisesti. Tehtävässään valiokunta esittelee hallituksen päätettäväksi muun muassa toimitusjohtajan ja pääjohtajan toimitusuhteen ehdot, ylimmän johdon palkkausjärjestelmät sekä ylimmän johdon sopimusten keskeiset periaatteet. Lisäksi palkitsemisvaliokunta esittää hallitukselle hyväksyttäväksi vuosittaiset tavoitteet ylimmälle johdolle ja seuraa niiden toteuttamista. Edelleen valiokunta käsittelee ylimmän johdon palkitsemisjärjestelmiin liittyvät asiat ja esittelee ne päätettäväksi hallituksessa.

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluu kolme (3) hallituksen vuosittain keskuudestaan valitsemaa jäsentä. Palkitsemisvaliokunnan jäsenten enemmistön on oltava Metsä Groupista riippumattomia eikä Metsä Groupin toimivaan johtoon kuuluva henkilö voi olla valiokunnan jäsen. Palkitsemisvaliokunnan tulee säännöllisesti raportoida hallitusta toiminnastaan. Vuonna 2012 palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana on toiminut Martti Asunta ja jäseninä Eino Halonen ja Antti Tukeva.

TIEDOT HALLITUKSEN JA SEN VALIOKUNTIEN KOKOUKSISTA EDELLISELLÄ TILIKAUDELLA
Hallitus kokoontui vuonna 2012 15 kertaa ja jäsenten osallistumisprosentti oli 97 prosenttia. Tarkastusvaliokunta kokoontui neljä (4) kertaa, ja jäsenten osallistumisprosentti oli 92 prosenttia. Palkitsemisvaliokunta kokoontui viisi (5) kertaa, ja jäsenten osallistumisprosentti oli 100 prosenttia.

PÄÄJOHTAJA

Metsäliitto Osuuskunnalla on toimitusjohtaja, joka toimii samalla Metsä Groupin pääjohtajana ellei hallintoneuvosto toisin päättää. Pääjohtaja johtaa koko Metsä Groupin toimintaa. Tällä hetkellä Metsä Groupin pääjohtaja Kari Jordan toimii myös Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtajana.

Pääjohtajan tehtävänä on johtaa Metsä Groupin operatiivista toimintaa lain ja sääntöjen sekä hallintoelinten päätösten ja ohjeiden mukaisesti. Pääjohtaja vastaa sääntöjen mukaan osuuskunnan juoksevan hallinnon järjestämisestä ja valvoo varainhoitoa.

Pääjohtajan valitsee hallintoneuvosto ja pääjohtajasopimuksen hyväksyy hallitus. Suosituksesta poikkeava pääjohtajan valintatapa on perusteltavissa Metsäliitto Osuuskunnassa valitulla osuuskunnallisella hallintomallilla.

Pääjohtajan ansioluettelo ja hänen omistuksensa Metsä Groupissa on sivuilla 9 ja 10.

JOHTORYHMÄ

Metsä Groupilla on johtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii Metsä Groupin pääjohtaja. Johtoryhmä avustaa pääjohtajaa liiketoiminnan suunnittelussa ja operatiivisessa johtamisessa sekä valmistele hallitukselle annettavia esityksiä kuten liiketoimintastrategioita, budjetteja ja merkittäviä investointeja. Johtoryhmällä ei ole lakiin tai sääntöihin perustuvaa toimivaltaa. Johtoryhmä koostuu Metsä Groupin pääjohtajasta, tytäryhtiöiden toimitusjohtajista, Metsä Woodin ja Metsäliitto Puunhankinnan toimialajohtajista sekä konsernin talous- ja strategiajohtajista.

Johtoryhmä kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta pääsääntöisesti kaksi kertaa kuukaudessa sekä lisäksi aina tarvittaessa.

Vuonna 2012 johtoryhmän muodostivat pääjohtaja Kari Jordan, Hannu Anttila (strategiajohtaja), Mikko Helander (Metsä Board Oyj:n toimitusjohtaja), Ilkka Hämälä (Metsä Fibre Oy:n toimitusjohtaja), Mika Joukio (Metsä Tissue Oyj:n toimitusjohtaja), Esa Kaikkonen (Metsä Woodin toimialajohtaja), Juha Mäntylä (Metsäliitto Puunhankinnan toimialajohtaja) sekä Vesa-Pekka Takala (talousjohtaja).

Johtoryhmän jäsenten ansioluettelot ja heidän omistuksensa Metsä Groupissa on esitetty sivulla 10.

SISÄINEN VALVONTA, SISÄINEN

TARKASTUS JA RISKIENHALLINTA

Tuloksellinen liiketoiminta edellyttää, että toimintaa valvotaan jatkuvasti ja riittävän tehokkaasti. Metsä Groupin sisäinen valvonta kattaa taloudellisen raportoinnin valvonnan, sisäiset hyväksymisoikeudet, investointien seurannan ja luotonvalvonnan. Sisäisen valvonnan toimivuutta arvioi puolestaan Metsä Groupin sisäinen tarkastus. Sisäistä valvontaa toteutetaan läpi koko organisaation. Sisäisen valvonnan menetelmiä ovat muun muassa sisäiset ohjeistukset ja valvontaa tukevat raportointijärjestelmät.

Seuraavassa on kuvattu Metsä Groupin sisäisen valvonnan periaatteet, tavoitteet ja vastuut sekä sisäisen tarkastuksen periaatteet. Metsä Groupin toimiva johto, riskienhallinta-johtaja ja sisäinen tarkastus vastaavat mainittujen periaatteiden laatimisesta ja hallitus niiden lopullisesta vahvistamisesta.

SISÄISEN VALVONNAN

MÄÄRITTELY JA SEN TAVOITTEET

Sisäinen valvonta käsittää Metsä Groupissa taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäistä valvontaa toteuttavat hallitus, tarkastusvaliokunta ja toimiva johto sekä koko muu henkilökunta. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sitä osaa johtamisesta, jolla pyritään varmistamaan

- Metsä Groupille asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen,
- resurssien taloudellinen, tarkoituksenmukainen ja tehokas käyttö,
- toimintaan liittyvien riskien riittävä hallintaa,
- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus,
- ulkoisen sääntelyn ja sisäisten menettelytapojen noudattaminen,
- asiakassuhteisiin liittyvien asianmukaisten menettelytapojen noudattaminen,
- toiminnan, tietojen sekä omaisuuden riittävä turvaaminen sekä
- riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi

ENNALTAEHKÄISEVÄ VALVONTA

Ennaltaehkäisevä valvonta on muun muassa Metsä Groupin arvojen, yleisten toiminta- ja liiketapaperiaatteiden sekä päämäärien ja strategian määrittämistä. Metsä Groupin yrityskulttuuri, johtamistapa ja suhtautuminen valvontaan luovat yhdessä perustan koko sisäiselle valvonnalle.

PÄIVITTÄINEN VALVONTA

Päivittäinen valvonta tarkoittaa päivittäisen toiminnan ohjaukseen liittyvää yleisvalvontaa ja seurantaa toimintajärjestelmiseen ja työohjeineen. Esimerkkeinä mainittakoon muun muassa henkilökunnan vastuiden ja valtuuksien määrittely, vaarallisten työyhteisöjen eriyttäminen, toimenkuvat, hyväksymisvaltuudet ja varamiesmenettelyt.

JÄLKIKÄTEINEN VALVONTA

Jälkikäteinen valvonta tarkoittaa seuranta- ja varmistustoimia kuten erilaisia johdon arvioiteja sekä tarkistuksia, vertailuja ja todentamisia, joilla varmistetaan tavoitteiden saavuttamista ja valvotaan sovittujen toiminta- ja kontrolliperiaatteiden noudattamista.

TALOUDELLISEN RAPORTOINTIPROSESSIN

VALVONTA, LUOTONVALVONTA JA

HYVÄKSYMISOIKEUDET

Liiketoiminta-alueiden ja konsernin talousorganisaatiot vastaavat taloudellisesta raportoinnista. Yksiköt ja liiketoiminta-alueet raportoivat taloudelliset luvut kuukausittain. Liiketoiminta-alueiden controllerit tarkastavat liiketoiminta-alueeseen kuuluvien liiketoimintojen ja yksiköiden kuukausitulokset ja raportoivat ne edelleen konsernin taloushallinnolle. Liiketoiminta-alueiden kannattavuuskehitystä ja liiketoimintariskejä sekä -mahdollisuuksia käydään läpi kuukausittain Metsä Groupin johtoryhmässä, johon osallistuvat Metsä Groupin ja kunkin liiketoiminta-alueen ylin johto, sekä talousjohtoryhmässä, johon osallistuvat muun muassa konsernin talous- ja rahoitusjohtajat sekä kunkin liiketoiminta-alueen talousjohtaja. Tulos raportoidaan kuukausittain Metsäliitto Osuuskunnan hallitukselle. Liiketoiminta-alueiden tulokset raportoidaan lisäksi kuukausittain niiden emoyhtiöiden hallituksille. Metsä Groupin Controllers' Manuaalissa on kuvattu tarkoin raportointi- ja valvontasäännöt sekä raportointiproseduuri.

Luotonvalvonnasta vastaa Metsä Groupissa kukin liiketoiminta-alue konsernin luotonvalvontapolitiikan ja siitä johdetun liiketoiminta-alueen luotonvalvontapolitiikan mukaisesti. Luotonvalvontaa toteuttaa konsernin keskitetty luotonvalvontaorganisaatio yhdessä liiketoiminta-alueiden johdon kanssa.

Kustannuksien, merkittävien sopimuksien ja investointien hyväksymisoikeudet on määritelty portaittain eri organisaatiossa hallituksen vahvistaman päätöksentekojärjestyksen mukaisesti sekä pääjohtajan ja muun johdon erikseen antamien valtuuksien mukaisesti.

Investointien hyväksyntä ja seuranta hoidetaan konsernin taloustoiminnon toimesta hallituksen hyväksymän investointipolitiikan mukaisesti. Investoinnit käsitellään esihyväksynnän jälkeen liiketoiminta-alueen johtoryhmässä vuosittaisen investointisuunnitelman antamassa raamissa. Merkittävimmät inves-

toinnit viedään erikseen konsernin johtoryhmän ja konsernin emoyhtiön sekä liiketoiminta-alueen emoyhtiön hallitusten hyväksyttäväksi.

SISÄINEN TARKASTUS

Metsä Groupin sisäinen tarkastus avustaa hallitusta sen valvontatehtävän hoidossa arvioimalla Metsä Groupin toiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi ylläpidetyn sisäisen valvonnan tasoa. Lisäksi sisäinen tarkastus tukee organisaatiota arvioimalla ja varmistamalla liiketoimintaprosessien, riskienhallinnan sekä johtamis- ja hallintojärjestelmien toimivuutta.

Sisäisen tarkastuksen keskeisenä tehtävänä on arvioida konsernin toimintojen ja yksiköiden sisäisen valvonnan tehokkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Metsä Groupin sisäinen valvonta on kuvattu yllä kohdassa ”sisäisen valvonnan määrittely ja sen tavoitteet”.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö toimii konsernin pääjohtajan ja tarkastusvaliokunnan alaisuudessa. Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma laaditaan kalenterivuodeksi kerrallaan. Tarkastus suunnataan vuosittain alueille, jotka kulloinkin ovat arvioitun riskin ja konsernin tavoitteiden kannalta tärkeitä. Toimintasuunnitelman ajantasaisuus ja tarkoituksenmukaisuus käydään johdon kanssa läpi puolivuositain.

Tarkastustoiminnan kattavuus ja koordinaatio varmistetaan säännöllisellä yhteydenpidolla ja tiedonvaihdolla muiden sisäisten varmistustoimintojen ja tilintarkastajien kanssa. Sisäinen tarkastus käyttää tarvittaessa ulkoisia ostopalveluja tilapäiseen lisäresursointiin tai erikoisosaamista vaativien arviointitehtävien suorittamiseen. Ulkopuoliset palveluntarjoajat toimivat tällöin sisäisen tarkastuksen johtajan ohjauksessa.

Jokaisesta tarkastuksesta laaditaan kirjallinen raportti, joka jaetaan konsernin pääjohtajalle, tarkastettavan alakonsernin ylimmälle johdolle sekä tarkastettavan toiminnon tai yksikön johdolle. Tarkastusraportit saatetaan tiedoksi tilintarkastajille ja harkinnan mukaan niille tahoille, jotka raportin sisällön mukaan katsotaan aiheellisiksi. Sisäinen tarkastus laatii tarkastusvaliokunnalle puolivuositain yhteenvedoraportin suoritetuista tarkastuksista, merkittävimmistä havainnoista sekä sovitusta toimenpiteistä. Lisäksi puolivuotisraportissa todetaan merkittävimmät muutokset tarkastusten toteutumisessa verrattuna toiminta-

suunnitelmaan ja muut keskeiset sisäisen tarkastuksen suorittamat työt sekä mahdolliset resurssimuutokset. Hallitukselle laaditaan vuosiraportti sisäisen tarkastuksen toiminnasta.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinta liittyy olennaisesti Metsä Groupin normaaliin liiketoiminnan suunnitteluun ja johtamiseen. Riskienhallinta on osa päivittäistä päätöksentekoa, toiminnan seuranta ja sisäistä valvontaa, jolla edistetään ja varmistetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.

Liiketoiminnan johtaminen ja riskienhallinnan tehokas yhteensovittaminen perustuvat Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen vahvistamiin toimintaperiaatteisiin, joiden tarkoituksena on pitää riskienhallinnan kokonaisuus selkeänä, ymmärrettävänä sekä riittävän käytännönläheisenä. Riskeistä ja niiden kehityksestä raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Keskitetty riskienhallinta hoitaa myös Metsä Groupin vakuutuksien koordinoimisen ja kilpailuttamisen.

Riskienhallinnan keskeisin tavoite on tunnistaa ja arvioida ne riskit, uhat ja mahdollisuudet, joilla voi olla merkitystä sekä strategian toteuttamiseen että lyhyemmälle ja pitemmälle aikavälille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Myös merkittävimpiin investointiehdotuksiin liitetään mukaan erillinen riskikartoitus.

Liiketoiminta-alueet arvioivat ja seuraavat säännöllisesti riskiympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia osana vuosi- ja strategista suunnitteluaan. Tunnistetuista riskeistä ja niiden hallinnasta raportoidaan johdolle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle vähintään kaksi kertaa vuodessa. Liiketoimintariskeihin liittyy myös mahdollisuuksia, ja niitä voidaan hyödyntää sovittujen riskilimiittien puitteissa. Tietoisten riskinotto päätösten tulee aina perustua muun muassa riskinkantokyvyn ja voitto-/tappiopotentiaalin riittävään arviointiin.

RISKIENHALLINNAN VASTUUT

Riskienhallinnan vastuut jaetaan Metsä

Groupissa seuraavasti:

- Hallitus on vastuussa Metsä Groupin riskienhallinnasta ja hyväksyy riskienhallintapolitiikan.

- Tarkastusvaliokunta arvioi Metsä Groupin riskienhallinnan riittävyyden asianmukaisuuden ja keskeiset riskialueet ja tekee näiltä osin ehdotuksia hallitukselle.
- Pääjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa riskienhallintaperiaatteiden määrittämisestä ja käyttöönotosta. He myös vastaavat siitä, että riskit otetaan huomioon suunnitteluprosesseissa ja että riskeistä raportoidaan riittävällä ja asianmukaisella tavalla.
- Konsernin riskienhallintajohtaja vastaa Metsä Groupin riskienhallintaprosessin kehittämisestä, koordinoimista, riskiarvioinnin toteuttamisesta ja keskeisistä vakuutusratkaisuksista.
- Liiketoiminta-alueet ja palvelutoiminnot tunnistavat ja arvioivat omien vastuualueidensa olennaiset riskit suunnitteluprosesseissaan, valmistautuvat niihin, ryhtyvät tarpeellisiin ennaltaehkäiseviin toimiin ja raportoivat riskeistä sovitulla tavalla.

RISKIENHALLINTAPROSESSI

Riskienhallinnan tavoitteena on:

- edistää ja varmistaa liiketoiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista,
- varmistaa turvallinen ja häiriötön liiketoiminnan jatkuvuus kaikissa olosuhteissa sekä
- optimoida Metsä Groupin kokonaisriskipositio.

Metsä Groupin riskienhallinnan keskeisiin elementteihin kuuluvat koko liiketoimintaa tukevan kokonaisvaltaisen riskienhallintaprosessin toteuttaminen, omaisuuden suojaaminen ja liiketoiminnan jatkuvuuden varmistaminen, Metsä Groupin turvallisuus ja sen jatkuva kehittäminen sekä kriisinhallinta, jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmat. Riskienhallintapolitiikan ja -periaatteiden mukaisesti riittävä riskiarviointi on osa taloudellisesti tai muutoin merkittävien hankkeiden esiselvitys- ja toteutusvaiheita.

RISKIENHALLINNAN TEHTÄVÄNÄ ON

- varmistaa, että kaikkia henkilöstöön, asiakkaisiin, tuotteisiin, omaisuuteen, tietopäätöksiin, julkisuuskuvaan, yhteiskuntavastuuseen ja toimintakykyyn vaikuttavia tunnistettuja riskejä hallitaan lain vaatimalla tavalla ja parhaiden tietojen sekä taloudellisten seikkojen perusteella,

- varmistaa Metsä Groupille asetettujen päämäärien saavuttaminen,
- täyttää sidosryhmien odotukset,
- suojata omaisuutta ja varmistaa liiketoiminnan häiriötön jatkuvuus,
- optimoida voitto- ja tappiomahdollisuuden suhde sekä
- varmistaa Metsä Groupin kokonaisriskiposition hallinta ja kokonaisriskienminimointi.

Metsä Groupin tiedossa olevat merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät on kuvattu Metsä Groupin vuosikertomuksessa hallituksen toimintakertomuksessa.

SISÄPIIRIHALLINTO

Metsä Groupissa noudatetaan sisäpiiriasioissa arvopaperimarkkinalainsäädäntöä sekä tytäryhtiö Metsä Board Oyj:n sisäpiiriohjetta, joka on laadittu Finanssivalvonnan standardien ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n (Helsingin pörssi) laatimien ohjeiden mukaan. Metsä Group edellyttää jokaisen työntekijänsä toimivan sisäpiirisäännösten mukaisesti. Metsä Groupin lakisäateisen sisäpiirin ylläpidosta ja hallinnoinnista vastaa kunkin konserniyhtiön hallituksen sihteeri. Metsä Group suosittelee vain pitkäaikaisten sijoitusten tekemistä ja hankintaohjelmien käyttöä. Metsä Boardin julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen jäsenet, pääjohtaja sekä tilintarkastajat. Metsä Boardin yrityskohtaiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat konsernin johtoryhmän jäsenet sekä sellaiset henkilöt, jotka on nimetty Metsä Groupin juridisiin, taloudellisiin sekä viestintä- ja sijoitajasuhdetehtäviin ja jotka siten saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa Metsä Boardia koskien.

TILINTARKASTUS

Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan Metsäliitto Osuuskunnalla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Edustajisto valitsee tilintarkastajan tarkastamaan kuluvan vuoden tilejä, ja tämän tehtävä päättyy seuraavan varsinaisen edustajiston kokouksen päättyessä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto. Tilintarkastaja

antaa Metsäliitto Osuuskunnan jäsenille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen vuositilinpäätöksen yhteydessä sekä raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallitukselle ja Metsä Groupin johdolle.

Kevään 2012 varsinainen edustajiston kokouksen päätöksen mukaisesti Metsäliitto Osuuskunnan tilintarkastajana tilikauden 2012 osalta toimii KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana Raija-Leena Hankonen, KHT. Vuonna 2012 Metsä Groupiin kuuluvat yhtiöt maksoivat tilintarkastuspalkkioita KPMG-ketjulle yhteensä 1 246 000 euroa ja muille tilintarkastusyhteisöille yhteensä 205 000 euroa. Lisäksi KPMG-ketjulle on maksettu varsinaiseen tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista 38 000 euroa ja muille tilintarkastusyhteisöille 962 000 euroa.

METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN EDUSTAJISTO

Metsäliitto Osuuskunnan jäsenet valitsevat keskuudestaan edustajiston joka neljäs vuosi postiaänestyksellä. Edustajisto on korkein päättävä elin.

| | | | | | |
|--------------------|---------------------------------|-----------------|-----------------------|----------------------------------|--------------------|
| AIKKINEN ILMARI | Maanviljelijä | Mynämäki | NIEMELÄ HENRY | Maanviljelijä | Lapua |
| ALATALO MATTI | Maanviljelijä | Soini | NYLUND MATS | Maanviljelijä | Pedersöre |
| EEVA TOIVO | Maanviljelijä | Kauhajoki | NYSSÖNEN OLLI-PEKKA | Autonkuljettaja | Pielavesi |
| HAUKILAHTI TAPANI | Maanviljelijä | Veteli | PEKONEN KARI | Maaseutuyrittäjä | Parikkala |
| HÄPPÖLÄ HEIKKI | Maanviljelijä | Orimattila | PURHONEN PETRI | Maanviljelijä | Enonkoski |
| IDSTRÖM EERO | Maanviljelijä | Kiuruvesi | PYYKKÖNEN RAUNO | Metsätalousteknikko | Suomussalmi |
| ISOMUOTIA HARRI | Maanviljelijä, metsänhoitaja | Hämeenkyrö | RAININKO TUOMO | Maa- ja metsätalousyrittäjä | Jämijärvi |
| JUUTILAINEN JUKKA | Maa- ja metsätalousyrittäjä | Juva | RAITALA JUHA | Maanviljelijä | Loimaa |
| JUVONEN MATTI | Eläkeläinen | Joensuu | RAUTIOLA ANTTI | Maanviljelijä | Oulainen |
| KALLUNKI HEIKKI | Fysioterapeutti | Kuusamo | RYYMIN JAAKKO | Maanviljelijä | Iisalmi |
| KANANEN JUSSI | Maanviljelijä, agronomi | Viitasaari | RÄSÄNEN TAUNO | Yrittäjä | Tuusniemi |
| KANGAS ERKKI | Maatalousyrittäjä | Harjavalta | SAVOLAINEN JYRKI | Maanviljelijä | Laukaa |
| KESKINEN SAKARI | Maanviljelijä | Mänttä-Vilppula | SIPOLA ATSO | Maanviljelijä | Oulu |
| KESKISARJA HANNU | Maanviljelijä | Nivala | SIRVIÖ ANTTI | Maatilayrittäjä | Kemijärvi |
| KIVENMÄKI ARI | Agrologi, maanviljelijä | Kuortane | SNELLMAN VELI | Metsänhoitaja | Helsinki |
| KIVIRANTA ESKO | Maanviljelijä, varatuomari | Sauvo | STORSJÖ BO | Maanviljelijä | Kristiinankaupunki |
| KOSKINEN JAAKKO | Maanviljelijä | Hamina | TIENHAARA ASKO | Maanviljelijä | Alajärvi |
| KUISMA JAAKKO | Agrologi | Urjala | TOLVANEN MATTI | Maanviljelijä, metsäteknikko | Varkaus |
| KUIVALAINEN KYÖSTI | Maaseutuyrittäjä | Liekka | TUOMINEN PASI | Maaseutupäällikkö, maanviljelijä | Eura |
| LAINEN JARI | Agrologi, maanviljelijä | Huittinen | TUPPI VELI-MATTI | Maanviljelijä, yrittäjä | Laihia |
| LAITINEN PIIRKKO | Agrologi | Utajärvi | TURTIAINEN MATTI | Toimittaja, maanviljelijä | Kerimäki |
| LAMMINSAALO ASKO | Maaseutuyrittäjä | Rääkkylä | UOTILA KIRSI | Metsätalousyrittäjä | Helsinki |
| LAUTTIA PETRI | Maanviljelijä | Hämeenlinna | UUSITALO ILKKA | Maanviljelijä | Salo |
| LEVÄNEN PERTTI | Vanhempi konstaapeli | Pieksämäki | VAPANIEMI JUKKA-PEKKA | Metsäpalveluyrittäjä | Nurmijärvi |
| LUNTTILA TOMMI | Maa- ja metsätalousyrittäjä | Äänekoski | WASBERG JOHAN | Metsätalousinsinööri | Mustasaari |
| LYOMIÖ MATTI | Agrologi | Mäntyharju | WASSTRÖM ANDERS | Maatalousyrittäjä | Raasepori |
| LÄNGGÅRD THOMAS | Maanviljelijä | Maalahti | VUORELA ERKKI | Maaseutupäällikkö | Salla |
| MORRI TIINA | Metsätalousyrittäjä | Virrat | VUORENMAA HEINO | Metsätalousyrittäjä | Haapavesi |
| MURTO PENTTI | Agrologi | Tampere | VÄÄNÄNEN MARTTI | Maanviljelijä | Siilinjärvi |
| MÄKINEN PIIRJO | Metsätalousyrittäjä | Petäjävesi | YLITALO MARTTI | Maanviljelijä | Ii |
| NEVAVUORI JARI | Kehityspäällikkö, maanviljelijä | Uusikaupunki | YLÄ-OUTINEN PAIVI | Maanviljelijä | Lappeenranta |

METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN HALLINTONEUVOSTO

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa, että Metsäliitto Osuuskuntaa hoidetaan sen sääntöjen, hallintoneuvoston päätösten ja konsernin edun mukaisesti. Se myös valvoo edustajiston päätösten täytäntöön panemista ja valitsee osuuskunnan hallituksen.

| | | | | | |
|------------------------------|------------------------------------|------------|---------------------|---------------------------------|-------------|
| PUHEENJOHTAJA | | | | | |
| HANNU JÄRVINEN | Agronomi | Janakkala | | | |
| VARAPUHEENJOHTAJA | | | | | |
| JUHA PAAJANEN | Maanviljelijä | Punkaharju | | | |
| JÄSENET | | | | | |
| BJÖRKENHEIM JOHAN | Maanviljelijä | Isokyrö | LAPPALAINEN JUKKA | Maanviljelijä | Pielavesi |
| BRANDT MATS | Agrologi | Kokkola | LASSILA HANNU | Maanviljelijä | Veteli |
| EKMAN EERO | Maaseutusihteeri | Paimio | LINDQVIST HANS-ERIK | Metsänhoitaja, kaupunginjohtaja | Närpiö |
| HATVA TEUVO | Metsätalousyrittäjä | Kajaani | LINNARANTA JUSSI | Agronomi | Kuopio |
| HIRVONEN VILLE | Agrologi | Rääkkylä | MALMSTRÖM MARTEN | Maanviljelijä | Espoo |
| HONGISTO ARTO | Maanviljelijä | Liminka | MIKKOLA ANTTI-JUSSI | Maanviljelijä | Päikkälä |
| ISOTALO ANTTI | Maanviljelijä | Kauhava | NIKULA TIMO | Agrologi | Laitila |
| JUNTTILA RISTO | Toiminnanjohtaja | Kemijärvi | PALJOJÄRVI MARTTI | Maanviljelijä | Vihti |
| JUUSELA ILKKA | Taloudenpuheenjohtaja | Sastamala | RUUTH MAURI | Agrologi | Mikkeli |
| JÄÄRNI ANTTI | Maanviljelijä | Simo | SIPONEN AHTI TAPANI | Pankinjohtaja | Kiuruvesi |
| KINNUNEN ESKO | Maanviljelijä | Pieksämäki | TOLONEN MIKKO | Maanviljelijä | Suomussalmi |
| KULMALA AIRI | Hankekoordinaattori, maanviljelijä | Nousiainen | VAINIONPÄÄ ERKKI | Maanviljelijä | Töysä |
| KUUTTI PETRI | Maanviljelijä | Kouvola | VANHATALO JUKKA | Maanviljelijä | Siikainen |
| KÄSSI TIMO | Agrologi | Uurainen | ÄIJÖ MATTI | Metsätalousinsinööri | Ikaalinen |
| HENKILÖSTÖN EDUSTAJAT | | | | | |
| HYVÖNEN JARI | Tehdasmittaaja | Keuruu | | | |
| KESKINEN MATTI | Ostoesimies | Nastola | | | |
| KOLJONEN TIMO | Järjestelmäasiantuntija | Espoo | | | |
| NURMI MIKKO | Projekti-insinööri | Kyö | | | |

